

Sygn. akt XV Ca 1675/16

POSTANOWIENIE

Dnia 1 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział XV Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Paszyńska-Michałowska

Sędziowie: SSO Brygida Łagodzińska (spr.)

SSO Maciej Rozpędowski

Protokolant: prot. sąd. Barbara Mischczuk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 23 maja 2017 r. w Poznaniu

sprawy z wniosku Z. B.

przy udziale (...) Spółka z o.o. w P.

o ustanowienie służebności przesyłu

na skutek apelacji wniesionych przez wnioskodawcę i uczestnika postępowania

od postanowienia Sądu Rejonowego w Gostyniu

z dnia 13 września 2016 r.

sygn. akt I Ns 977/15

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu w Gostyniu do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach instancji odwoławczej.

Maciej Rozpędowski Anna Paszyńska-Michałowska Brygida Łagodzińska

UZASADNIENIE

Wnioskodawca Z. B. wniósł o ustanowienie służebności przesyłu na czas określony 10 lat na swojej nieruchomości na rzecz uczestnika (...) Sp. z o.o. w P. za wynagrodzeniem w wysokości 41.102,61 zł oraz o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W odpowiedzi na wniosek uczestnik postępowania wniósł o oddalenie wniosku oraz obciążenie wnioskodawcy kosztami postępowania.

Postanowieniem z dnia 13 września 2016 r. Sąd Rejonowy w Gostyniu w punkcie 1. ustanowił na czas nieokreślony na rzecz uczestniczki postępowania (...) Sp. z o.o. na działce oznaczonej numerem (...) położonej w B. wchodzącej w skład nieruchomości zapisanej w księdze wieczystej KW (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w G., służebność przesyłu polegającą na: a) korzystaniu i eksploatacji linii napowietrznej średniego napięcia (...) o szerokości pasa technologicznego 6,60 m oraz linii napowietrznej niskiego napięcia (...) o szerokości pasa technologicznego 3,20 m oraz z nasłupowej stacji transformatorowej, przebiegających przez wyżej opisaną działkę w sposób oznaczony

w mapie służebności przesyłu stanowiącej załącznik do mapy sporządzonej przez biegłego geodetę (k. 206) stanowiącej integralną część postanowienia, w tym prawie dostępu, wejścia i dojazdu przez osoby upoważnione (w tym sprzętem ciężkim) do urządzeń elektroenergetycznych w celu prowadzenia kontroli, konserwacji, napraw, modernizacji, remontu, przebudowy, usuwania awarii, w tym wymiany urządzeń i przewodów w zakresie niezbędnym do zapewnienia prawidłowego i niezakłóconego działania elementów napowietrznej linii energetycznej, b) obowiązku znoszenia przez każdorazowego właściciela nieruchomości obciążonej - ograniczeń i zakazów wynikających z istnienia urządzeń wchodzących w skład sieci przesyłowej a także korzystaniu z nieruchomości obciążonej w sposób zgodny z aktualnie obowiązującymi przepisami dotyczącymi urządzeń przesyłowych (linii elektroenergetycznych), ochrony zdrowia i życia ludzkiego oraz ochrony środowiska, w punkcie 2. zasądził od uczestniczki postępowania (...) Sp. z o. o. na rzecz wnioskodawczyni kwotę 16.859 zł tytułem jednorazowego wynagrodzenia za ustanowienie służebności opisanej w punkcie 1. postanowienia, w punkcie 3. nakazał ściągnąć od uczestniczki postępowania (...) Sp. o. o. na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w G.) kwotę 4.605,77 zł tytułem nieuiszczonych kosztów opinii biegłych, pozostałymi kosztami obciążając strony w zakresie dotychczas poniesionym.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowią następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu pierwszej instancji:

Wnioskodawca Z. B. jest właścicielem gruntów rolnych położonych w B. stanowiącej działkę oznaczoną numerem (...), dla których Sąd Rejonowy w G. prowadzi obecnie księgę wieczystą Kw nr (...). Wnioskodawca stał się właścicielem tej nieruchomości na podstawie umowy przekazania gospodarstwa rolnego z dnia 6 lutego 1989 r. Przedmiotowa nieruchomość położona jest w miejscowości B. W.. i stanowi niezabudowana działkę gruntu. Jej powierzchnia wynosi 374 m⁽²⁾. Dla terenu, na którym znajduje się przedmiotowa nieruchomość nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, zgodnie ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego działka znajduje się w odległości 54 m od ul. (...) w terenach określonych jako struktura przekształceń i intensyfikacji rozwoju sieci osadniczej i na terenach rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Z kierunku południowo-wschodniego na działkę (...) wchodzi linia elektroenergetyczna średniego napięcia w układzie trójkątnym o rozstawie skrajnych przewodów 2,4 metra i podtrzymywana jest na dwóch słupach żelbetowych A-owych (...) gdzie dochodzi ona do trzeciego słupa A-owego (...) Na tym słupie linia zmienia kierunek na północny i podtrzymywana jest na jednym słupie A-owym (S4), po czym dochodzi do słupowej stacji transformatorowej (...) Długość linii elektroenergetycznej średniego napięcia wynosi 141,4 metra. Szerokość strefy służebności przesyłu na odcinku od wschodniej granicy działki nr (...) do słupa (...) wynosi 6,6 metrów, na odcinku od słupa (...) do stacji transformatorowej (...) wynosi 4,4 metra. Z kierunku północno-wschodniego w kierunku południowo-zachodnim przez powierzchnię działki przebiega linia elektroenergetyczna średniego napięcia w układzie trójkątnym o rozstawie skrajnych przewodów 2,4 metra, podtrzymywana na słupie S2. Długość tej linii elektroenergetycznej średniego napięcia wynosi 55,2 metra, a szerokości strefy służebności przesyłu 6,6 metra. Powierzchnia strefy służebności przesyłu wokół linii elektroenergetycznych średniego napięcia na działce (...), z uwzględnieniem powierzchni wspólnej w miejscu przecięcia się linii elektroenergetycznych średniego napięcia, wynosi 1.079 m², w tym w terenach zabudowy 205 m², a w terenach rolniczych 874 m². Ze stacji transformatorowej odchodzą trzy napowietrzne linie elektroenergetyczne niskiego napięcia. Pierwsza odchodzi w kierunku wschodnim w układzie płaskim o rozstawie przewodów 1,2 metra, dochodzi do słupa żelbetowego A-owego (...) zmienia kierunek na północno-wschodni i wychodzi poza północną granicę działki. Długość linii to 41,1 metra, szerokość strefy służebności przesyłu wynosi 3,2 metra. D. napowietrzna niskiego napięcia w układzie płaskim o rozstawie przewodów 1,2 metra, odchodzi w kierunku zachodni. Długość linii 1,1 metra, szerokość strefy służebności przesyłu wynosi, 3,2 metra. Trzecia linia elektroenergetyczna odchodzi od stacji transformatorowej w kierunku północnym i wychodzi poza granicę działki, długość linii to 7,5 metra, a szerokość strefy służebności przesyłu 2,1 metra. Powierzchnia strefy służebności przesyłu na działce nr (...) linii elektroenergetycznych niskiego napięcia z uwzględnieniem powierzchni wspólnej stacji transformatorowej wynosi 140 m². Ponadto ze stacji transformatorowej o to chodzi w kierunku prywatnym podziemna elektroenergetyczna linia kablowa, której strefa ochronna pokrywa się ze strefą ochronną napowietrznych linii elektroenergetycznych niskiego napięcia. Łączna powierzchnia strefy służebności przesyłu na działce nr (...) wynosi, w terenach zabudowy 345 m², natomiast terenach rolniczych 874 m². Wartość jednorazowego wynagrodzenia z tytułu ustanowienia służebności przesyłu na

nieruchomości nr 490/2 w zakresie przebiegu napowietrznej linii elektroenergetycznej została wyceniona łącznie na kwotę 16.859 zł. Urządzenia, znajdujące się na nieruchomości wnioskodawcy ograniczają możliwości wykorzystania działki, w szczególności ich ilość jest znaczna. Ograniczają one obszar upraw rolniczych, jak i utrudniają oraz wydłużają czas maszynowych prac rolnych (konieczność manewrów). Podczas awarii służby energetyczne muszą wjechać na działkę wnioskodawcy do stacji transformatorowej. Stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił na podstawie zeznania wnioskodawcy Z. B., mapy, skróconego odpisu księgi wieczystej Kw nr (...), wypis z rejestru gruntów, dokumentacji zdjęciowej, pism stron, opinii biegłego, mapy geodety, a nadto przedłożonych do akt dokumentów. Sąd nie przyjął za podstawę rozstrzygnięcia dokumentów przedstawionych przez uczestnika w zakresie okresu pobudowania linii tj. decyzji z dnia 22 czerwca 1976 r. Naczelnika Miasta i Gminy B. W., decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji, protokołu nr 3 i Załącznika nr 1 oraz odpisów projektów przebiegu linii (nie wiadomo czy są to mapy czy też jakieś rysunki techniczne projektu przebiegu linii). Wprawdzie dokumentacja ta została przedłożona jako poświadczona za zgodność z oryginałem kopie dokumentów, jednakże zostało zgłoszone żądanie przedłożenia oryginału dokumentów, czemu uczestnik postępowania nie uczynił zadość. Pozostała dokumentacja dotycząca udokumentowania przejścia uprawnień i przekształceń własnościowych uczestnika nie została potwierdzona za zgodność z oryginałem, została przedłożona jedynie w kopiach (zakwestionowanych przez uczestnika postępowania), a zatem nie można na ich podstawie dokonywać ustaleń faktycznych, co jest ugruntowane w orzecznictwie (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 29.03.1994 r. sygn. akt III CZP 37/94, wyrok z dnia 6.11.2002 r. sygn. akt I CKN 1280/00). W odniesieniu do dokumentów złożonych przez uczestnika postępowania Sąd wskazał, iż są one bardzo ogółe i nie wskazują jakich nieruchomości dotyczą. Ani decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji, ani też decyzja wydana na podstawie art. 35 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości nie określa przebiegu linii, jej dokładnego posadowienia, nie zawiera żadnych załączników konkretyzujących czego decyzja dotyczy, nie wymienia osób, których praw dotyczy (w zakresie prawa korzystania z nieruchomości na potrzeby posadowienia linii, a załączone odpisy rysunków (k. 84, 88-90) nic nie wyjaśniają. Przede wszystkim są mało czytelne, co już zarzucał wnioskodawca, jednakże uczestnik nie przedstawił lepszej jakości kopii, a przecież dysponuje oryginałem, jak wynika z poświadczeń dokumentów. Nie wynika tych rysunków, aby to były załączniki do przedmiotowych decyzji, nie wiadomo czy jest to część jakiejś dokumentacji technicznej, czy dotyczy projektu, czy też już sporządzono ją jako dokumentację powykonawczą. Przykładowo na k.88-90 znajduje się zarówno zapis „Plan projektowanej” jak i „Dokumentacja powykonawcza”. Z uwagi na ich słabą jakość nie było możliwe odczytanie przez jakie nieruchomości przebiegają linie elektroenergetyczne, czy i gdzie na trasie znajduje się działka wnioskodawcy. W tym kontekście Sąd Rejonowy uznał, iż z przedłożonych do akt dokumentów nie wynika, iż potwierdzają one stanowisko uczestnika, iż urządzenie posadowił jego poprzednik prawny w latach 70-tych, a także, iż przedłożona decyzja wydana w trybie ustawy z dnia 12 marca 1958 r. dowodzi posiadania uprawnienia uczestnika do dysponowania nieruchomością stanowiącą własność Z. B.. Zatem skoro nie została dowiedziona okoliczność czasu posadowienia urządzeń na nieruchomości wnioskodawcy, to także nie został udowodniony stan prowadzący do ewentualnego zasiedzenia prawa o treści odpowiadającej treści prawie służebności przesyłu. Szczególnie istotne znaczenie w sprawie ma dowód z opinii biegłego z dziedziny szacowania nieruchomości oraz biegłego geodety na okoliczność ustalenia przebiegu służebności przesyłu na działce nr (...) zlokalizowanej w miejscowości B. W., zapisanej w księdze wieczystej nr (...). Opinia została także wydana na okoliczność określenia jednorazowego wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu na przedmiotowej nieruchomości zgodnie ustalonym z zakresem i przebiegiem i także w tej części była podstawą ustalenia stanu faktycznego. Biegły R. M. opisał i określił stan prawny i techniczno-użytkowy nieruchomości oraz wskazał założenia i sposób określenia wartości służebności przesyłu. Sporządzona przez niego opinia była spójna i logiczna, nadto biegły odpowiedział na szczegółowe zarzuty stron, co do przyjętych wielkości. Opinia ta w ocenie Sądu I instancji była wolna od błędów logicznych, a zawarta w niej wycena została wyczerpująco i dostatecznie umotywowana, zatem Sąd ocenił opinię jako przydatną w sprawie. Prawidłowość przyjętych w opinii parametrów w zakresie wartości współczynnika k została zakwestionowana przez uczestnika postępowania. (...) Sp. z o.o. zarzucał przyjęcie jako składnika wynagrodzenia obniżenie wartości nieruchomości. W tym zakresie uczestnik podniósł, iż wynagrodzenia za ustanowienia służebności może zawierać jedynie wynagrodzenie za korzystanie na przyszłość, natomiast jeżeli właściciel poniósł szkodę winien to udowodnić. W zakresie nieuwzględnienia w wysokości wynagrodzenia obniżenia wartości nieruchomości, Sąd nie uznał stanowiska uczestnika postępowania za zasadne. W postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 12 września 2012 r. wskazano, iż wynagrodzenie za ustanowienie służebności winno uwzględniać

także zmniejszenie jej wartości, gdyż ma obejmować cały uszczerbek będący następstwem ustanowienia tego prawa. Natomiast w przedmiocie współczynnika k odnoszącego się do współkorzystania przez przedsiębiorcę i właściciela z nieruchomości, uczestnik podniósł, iż linia niskiego napięcia zlokalizowana jest przy granicy działki i przebiega poprzecznie na terenie zagospodarowanym rolniczo (teren pod liniami zagospodarowany), zatem ograniczenie w korzystaniu z nieruchomości jest dla jej właściciela znikome, zatem współczynnik ten winien być niższy (0,2 w pasie pod liniami i 1,0 w części zajętej pod słupy). Przede wszystkim wskazać należy, iż faktycznie część linii niskiego napięcia biegnie wzdłuż granicy działki, jednakże należy mieć na uwadze, iż działka numer (...) jako całość jest znacznie zabudowana innymi niż wyłącznie linie urządzeniami elektroenergetycznymi, tj. słupami i stacją transformatorową. Biegły w opinii do wyliczenia przyjął wartość współczynnika k jako 0,6 dla całej powierzchni służebności, nie czyniąc rozróżnienia na powierzchnię zajęta pod słupy i stację oraz pod linie. Zdaniem Sądu Rejonowego przyjęcie uśrednionego współczynnika nie jest zarzutem do opinii, biegły przyjął taki sposób wyliczenia, uzasadnił w opinii w jakich sytuacjach faktycznych przyjmuje konkretne wartości przyjmuje i zdaniem Sądu jest to dopuszczalne i zasadne. Z jednej strony należy wskazać, iż faktycznie powierzchnia, na której stoją słupy czy stacja transformatorowa w całości jest wyłączona spod korzystania przez właściciela nieruchomości, czyli zatem w tej części to uczestnik postępowania zyskuje na takim sposobie obliczenia wynagrodzenia (o 0,4 mniejszym niż ewentualnie można by go przyjąć). Natomiast można by teoretycznie rozważać przyjęcie mniejszej niż 0,6 wartości współczynnika k dla części zajętej wyłącznie pod linie energetyczne, jednakże po pierwsze możliwość zagospodarowania terenu pod tymi liniami właściciel jest ograniczona w stopniu większym niż proponowane przez uczestnika 20 % (0,2), bowiem przy aktualnym w chwili oględzin zagospodarowaniu nieruchomości tylko pod linią niskiego napięcia były zasiewy rolne, natomiast na nieruchomości znajdują się także linie średniego napięcia i liczne odgałęzienia z liniami. Wnioskodawca wskazywał, iż nie może postawić w tych miejscach tuneli foliowych jak na innych częściach nieruchomości, gdyż faktycznie w przypadku ewentualnego zerwania linii nie byłoby to bezpieczne, nadto wskazać należy, iż skoro ten współczynnik został uśredniony, tj. ewentualnie w części zawyżony i w części z pewnością zaniżony, to resumując wysokość wynagrodzenia w obu przypadkach byłaby na bardzo zbliżonym poziomie. Zatem Sąd I instancji uznał, iż nie zachodzi konieczność weryfikacji opinii przez biegłego w tym zakresie. Opis przebiegu służebności na mapie przedstawił geodeta P. B. (2). Nie było zastrzeżeń do tej części opinii, Sąd Rejonowy uznał ją za przydatną do rozstrzygnięcia w sprawie (załącznik do postanowienia). Zeznaniami wnioskodawcy Z. B. Sąd dał wiarę w całości. Dotyczyły one korzystania z nieruchomości, posadowienia urządzeń i uciążliwości z tym związanych. Sąd Rejonowy zważył, że służebność należy do ograniczonych praw rzeczowych. Służebność to prawo korzystania z cudzej nieruchomości w określonym zakresie, przez określoną osobę dla osiągnięcia danego celu. W myśl art. 285 § 1 k.c. służebność gruntowa jest obciążeniem jednej nieruchomości tzw. obciążonej, na rzecz właściciela innej nieruchomości - władnącej polegającym na tym, że właściciel nieruchomości władnącej może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej bądź, że właściciel nieruchomości obciążonej zostaje ograniczony w możliwości dokonywania w stosunku do niej określonych działań lub też nie wolno wykonywać mu określonych uprawnień, które mu względem nieruchomości władnącej przysługują. Służebność może powstać w drodze: umowy, orzeczenia sądu, ugody sądowej, decyzji administracyjnej, wreszcie – zasiedzenia. Szczególnym rodzajem służebności gruntowej jest służebność przesyłu. Przepis art. 305⁽⁴⁾ k.c. stanowi, iż przepisy o służebnościach gruntowych stosuje się także do służebności przesyłu. Jest to stosunkowo młoda konstrukcja prawa cywilnego. Jej istota polega na tym, iż z nieruchomości można obciążyć na rzecz przedsiębiorcy, który zamierza wybudować lub którego własność stanowią urządzenia, służące do doprowadzania lub odprowadzania płynów, pary, gazu, energii elektrycznej oraz inne urządzenia podobne, prawem polegającym na tym, że przedsiębiorca może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń (art. 305⁽¹⁾ k.c.) Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8.09.2006 roku sygn. II CSK 112/06. uznał, że właściciele gruntów, na których od lat stoją słupy wysokiego napięcia, muszą się z tą sytuacją pogodzić, gdyż służebność gruntowa może być ustanowiona także na rzecz przedsiębiorstwa. Ponadto, jeszcze przed ustawowym uregulowaniem służebności przesyłu (art. 305⁽¹⁾-3054 k.c.) dopuszczalne było nabycie w drodze zasiedzenia służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu na rzecz przedsiębiorstwa energetycznego (uchwała Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 7 października 2008, III CZP 89/08, opubl: Biuletyn SN rok 2008, Nr 10). Bezspornym w sprawie jest, że na działce nr (...) należącej obecnie do wnioskodawcy znajdują się urządzenia przesyłowe, które należą do uczestnika. Wnioskodawca występując

z niniejszym roszczeniem wniósł o ustanowienie służebności przesyłu na swojej nieruchomości. W toku procesu uczestnik zaś sformułował w pierwszej kolejności zarzut posiadania legitymacji do władania nieruchomością w zakresie koniecznym do posadowienia i eksploataowania z urządzeń elektroenergetycznych oraz po drugie zarzut zasiedzenia służebności gruntowej na nieruchomości, należącej do Z. B.. Zgodnie bowiem z art. 292 k.c. służebność gruntowa może być nabyta przez zasiedzenie, gdy polega na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia. Sąd Rejonowy w obu kwestiach uznał, iż zarzuty te nie niweczą zasadności wniosku o ustanowienie służebności. Ani przedłożona decyzja z 22.06.1976 r. nie dowodzi istnienia uprawnienia uczestnika do korzystania z nieruchomości Z. B. w odniesieniu do działki nr (...), jak również przedstawione przez uczestnika dokumenty na okoliczność ustalenia czasu posadowienia linii energetycznych i innych urządzeń energetycznych, nie mogą stanowić wiarygodnej podstawy do określenia daty rozpoczęcia biegu terminu do zasiedzenia. Uczestnik nie przedłożył innych dowodów, które Sąd mógłby uznać za wiarygodny dowód w sprawie określający początek biegu terminu do zasiedzenia. W związku z powyższym należało rozpoznać wniosek o ustanowienie służebności przesyłu w kontekście spełniania przesłanek do ustanowienia takiego prawa. Na gruncie należącym do wnioskodawców została posadowiona sieć energetyczna jeszcze przez poprzedników prawnych uczestnika. Nie doszło wówczas do spisania żadnej umowy pomiędzy stronami i kwestia posadowienia sieci nie została nigdy uregulowana w sposób prawny. Uczestnik korzysta czynnie z sieci i przesyła energię za pośrednictwem sieci usytuowanej na gruncie Z. B.. Niewątpliwym jest zatem fakt, że poprzez posadowienie linii energetycznej w zakresie ograniczonym przebiegiem urządzeń tejże linii i strefy pasa technologicznego, uczestnik bez tytułu prawnego wkroczył w sferę prawną wnioskodawcy, uniemożliwiając w tej części swobodne korzystanie z nieruchomości przy jednoczesnym bezumownym korzystaniu w złej wierze z owej części nieruchomości. Wobec usytuowania linii energetycznej doszło do wyłączenia części nieruchomości ze swobodnego użytkowania. Część tej powierzchni stanowi strefa ochronna, w której nie mogą znajdować się budynki mieszkalne, a nawet wysoka roślinność. Dlatego prawo własności jest w niniejszym przypadku ograniczone. Zachodzi zatem konieczność korzystania w ten sposób z nieruchomości wnioskodawcy przez uczestnika, który jest przedsiębiorstwem. Konieczność ta wynika z tego, iż sieć energetyczna nie może zostać obecnie przesunięta, gdyż wiązałoby to się z jej przeniesieniem nie tylko z gruntu wnioskodawcy. Z oczywistych względów uzasadnionych zasadami prawidłowej gospodarki taka sytuacja jest niemożliwa. Wobec powyższego dla prawidłowej eksploatacji urządzeń przesyłowych ustanowionych na gruncie wnioskodawcy konieczne stało się ustanowienie służebności przesyłu w oparciu o art. 305⁽¹⁾ k.c. Sąd określił służebność w taki sposób, aby umożliwić uczestnikowi pełną obsługę linii energetycznej, a więc zagwarantować mu korzystanie i eksploatację linii napowietrznej niskiego napięcia (...) o szerokości pasa technologicznego 3,2 oraz z linii średniego napięcia (...) o szerokości pasa technologicznego 6,6 m wraz ze stacją transformatorową i słupami, przebiegających przez wyżej opisaną działkę w sposób oznaczony w mapie służebności przesyłu stanowiącej załącznik do mapy sporządzonej przez biegłego geodetę P. B. (2) (k. 206) stanowiącej integralną część postanowienia, w tym prawie dostępu, wejścia i dojazdu drogami dojazdowymi wytyczonymi na mapie sporządzonej przez biegłego geodetę, przez osoby upoważnione (w tym sprzętem ciężkim) do urządzeń elektroenergetycznych w celu prowadzenia kontroli, konserwacji, napraw, modernizacji, remontu, przebudowy, usuwania awarii, w tym wymiany urządzeń i przewodów w zakresie niezbędnym do zapewnienia prawidłowego i niezakłóconego działania elementów napowietrznej linii energetycznej. Ponadto celem zapewnienia prawidłowego funkcjonowania linii napowietrznej Sąd Rejonowy zobowiązał każdorazowego właściciela do znoszenia ograniczeń i zakazów wynikających z istnienia urządzeń wchodzących w skład sieci przesyłowej a także korzystaniu z nieruchomości obciążonej w sposób zgodny z aktualnie obowiązującymi przepisami dotyczącymi urządzeń przesyłowych (linii elektroenergetycznych), ochrony zdrowia i życia ludzkiego oraz ochrony środowiska. Przedmiotowa służebność została ustanowiona na czas nieokreślony. W tym zakresie Sąd I instancji nie uwzględnił wniosku wnioskodawcy, aby ustanowić ją na czas określony. Sąd podniósł, iż wnioskodawca w tym zakresie dwukrotnie zmieniał stanowisko najpierw wnosząc o ustanowienie służebności na okres 10 lat, następnie na czas nieokreślony, by potem wycofać się i ponownie wnieść o jej ustanowienie na czas określony. Jednocześnie wnioskodawca nie przedstawił żadnego argumentu przemawiającego za ograniczeniem czasowym prawa służebności przesyłu. Sąd wskazuje, iż dopuszczalnym jest zawarcie przez strony umowy czasowej w tym zakresie, Sąd także ma taką możliwość, by ustanowić służebność przesyłu na czas określony, jednakże Sąd Rejonowy uznał, iż zasadnym i celowym będzie ustanowienie jej na czas nieokreślony. Przede wszystkim wskazać należy, iż infrastruktura elektroenergetyczna posadowiona na działce wnioskodawcy nie ma charakteru

prześciowego, stacja transformatorowa była nawet przebudowywana tj. modernizowana, nadto samo prawo zdaniem Sądu winno mieć charakter trwały, zatem zasadne jest ustanowienie jej na czas nieokreślony. Służebność została ustanowiona przez Sąd I instancji za jednorazowym wynagrodzeniem określonym przez biegłego na kwotę 16.859 zł. Wnioskodawca zupełnie dowolnie określił należność z tego tytułu na kwotę 41.102,61 zł. Wynagrodzenie (odpłatność) za ustanowienie służebności przesyłu może być świadczeniem jednorazowym lub okresowym. Kodeks cywilny, stanowiąc o odpowiednim wynagrodzeniu, nie wskazuje kryteriów ustalenia jego wysokości, a także nie przesądza, że chodzi o wynagrodzenie w postaci świadczenia pieniężnego, jednorazowe lub okresowe. Ustalając wynagrodzenie, należy mieć na względzie wpływ obciążenia i usytuowania na nieruchomości urzędzeń, na jej wartość, uciążliwość dla właściciela w zakresie prawidłowej eksploatacji rzeczy w ramach wykonywania jego prawa, przeznaczenie nieruchomości oraz sposób korzystania z urzędzeń przesyłowych i ich charakter (wielkość, wpływ ich funkcjonowania na otoczenie, przeznaczenie). Wynagrodzenie jednorazowe nie powinno odpowiadać pełnej wartości obciążonej nieruchomości, skoro powstałe ograniczone prawo rzeczowe nie pozbawia właściciela jego prawa, a także władania rzeczą w zakresie wykraczającym poza potrzebę istnienia służebności. W ocenie Sądu Rejonowego wszystkie te okoliczności zostały uwzględnione w wyliczeniu należnego jednorazowego wynagrodzenia przez biegłego. Wyliczenia tego nie zakwestionował żadna ze stron. Mając powyższe na uwadze Sąd ustanowił służebność przesyłu. O kosztach Sąd I instancji orzekł na podstawie art. 520 § 2 k.p.c., albowiem interesy stron postępowania były sprzeczne. Sąd uznał za zasadne obciążenie wnioskodawczyni w około 20 % (19,7 %) kosztami postępowania a uczestniczkę postępowania w około 80 % (80,3 %), czyli w zakresie dotychczas poniesionym oraz przy ściągnięciu od uczestniczki postępowania części niepokrytego z zaliczki i w związku z tym wypłaconego ze Skarbu Państwa wynagrodzenia obu biegłych, kwoty 4.605,77 zł i to na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia złożył uczestnik postępowania, zaskarżając orzeczenie w całości.

Skarżący zarzucił zaskarżonemu orzeczeniu:

I. naruszenie prawa materialnego tj.:

1. naruszenie art. 172 k.c. w zw. z art. 176 k.c. oraz art. 352 k.c. w zw. z 305⁴ k.c. poprzez błędną wykładnię oraz niewłaściwe zastosowanie, polegające na uznaniu, iż uczestnik nie nabył poprzez zasiedzenie prawa służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu, polegającego na trwałym korzystaniu z urzędzeń elektroenergetycznych znajdujących się na nieruchomości wnioskodawcy (w szczególności w zakresie wskazanym w odpowiedzi na wniosek i w dalszych pismach procesowych),

2. art. 305¹ i 305² § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 361,362 i 363 k.c. poprzez błędną wykładnię i błędne przyjęcie przez Sąd I instancji, że w skład wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu wchodzi składnik w postaci umniejszenia wartości nieruchomości w sytuacji, w której wnioskodawca nabył nieruchomość gdy sieć już istniała a ponadto nie wykazał faktu zaistnienia i wysokości ewentualnego uszczerbku (szkody) oraz nie wniósł o zaliczenie jej w skład wynagrodzenia za ustanowienie służebności.

II. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść rozstrzygnięcia tj.:

1. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 230, 231 i i 227 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważania zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz nie zastosowanie domniemania faktycznego a także przekroczenie swobodnej oceny dowodów oraz błędne ustalenie stanu faktycznego poprzez przyjęcie, że uczestnik nie wykazał:

a. daty objęcia urzędzeń i służebności w posiadanie (tj. wskazanie daty początkowej korzystania z urzędzeń), od której to daty należy liczyć posiadanie prowadzące do zasiedzenia (daty wybudowania urzędzeń), choć bezsporne jest, że urzędzenia znajdujące się na nieruchomości wnioskodawcy zostały zbudowane w latach 70-tych, na co uczestnik przedłożył dokumentację z tamtego okresu, w tym mapkę - schemat z naniesionym fragmentem sieci na nieruchomości wnioskodawcy, brak innych dowodów, twierdzeń który wskazywałyby na stan przeciwny,

2. naruszenie art. 129 § 2 i § 3 k.p.c. w zw. z 244 k.p.c. poprzez nie przyjęcie przez Sąd za podstawę rozstrzygnięcia dokumentów przedstawionych przez uczestnika, które zostały poświadczane „za zgodność z oryginałem”, a tym samym błędne ustalenie stanu faktycznego, które doprowadziło do nieuwzględnienia zarzutu zasiedzenia służebności, będącego zarzutem niweczącym dochodzone przez wnioskodawcę roszczenie,

3. naruszenie art. 245 k.p.c. i 308 k.p.c. oraz 309 k.p.c. w zw. z art. 233, 217, 227, 229, 230 i 231 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez niezasadne przyjęcie, że przedłożone w sprawie kserokopie dokumentów nie świadczą, ani nawet nie uprawdopodobniają daty posiadania nieruchomości na gruncie, co miało wpływ na wynik sprawy poprzez nieuwzględnienia zarzutu zasiedzenia służebności, będącego zarzutem niweczącym dochodzone przez wnioskodawcę roszczenia,

4. naruszenie art. 228 § 1 i § 2 k.p.c., 231 k.p.c., 233 k.p.c. oraz 217, 227, 229, 230 i 231, a także 245 k.p.c. w zw. z 308 i 309 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez brak ustalenia przekształceń podmiotowych - własnościowych po stronie uczestnika z uwagi na niepoświadczenie części dokumentacji „za zgodność z oryginałem” przez pełnomocnika uczestnika, pomimo że okoliczności związane z przekształceniami podmiotowymi, własnościowymi a tym samym dotyczące wyposażania w majątek kolejnych podmiotów które powstały na bazie majątku swych poprzedników jest faktem powszechnie znanym, także Sądowi z urzędu, a odmienne przyjęcie jest pozbawione racjonalności a także okoliczności powyższe wynikają z przedłożonych w kopii dokumentów, które tworzą spójną i logiczną całość,

5. naruszenie art. 520 § 2 k.p.c. poprzez stosunkowe rozdzielanie kosztów z uwagi na sprzeczność interesów w proporcji 20 procent - 80 procent i obciążenie uczestnika kosztami w 80 procentach, pomimo iż konieczność powołania biegłych wynikała z działania wnioskodawcy, aby uczynić zadość roszczeniu wnioskodawcy należało ustalić niezbędne przesłanki służebności w tym wysokość wynagrodzenia a zatem konieczne było uzyskanie wiadomości specjalnych biegłych, ponadto wnioskodawca całkowicie dowolnie wskazał kwotę wynagrodzenia, która okazała się znacznie zawyżona, zatem proporcje powinny być ustalone na innym poziomie.

Wobec powyższego wniósł o:

1. uwzględnienie przez Sąd II Instancji zarzutu zasiedzenia służebności i oddalenie wniosku;
2. obciążenie w całości wnioskodawcy kosztami postępowania, za I i II instancję, według norm przepisanych w tym zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

ewentualnie

1. zmianę zaskarżonego postanowienia w punkcie 2 poprzez zasądzenie od uczestnika na rzecz wnioskodawcy wynagrodzenia za służebność kwocie 9.428 zł obejmującej wyłącznie wynagrodzenie za współkorzystanie;
2. zmianę rozstrzygnięcia o kosztach na podstawie 520 § 2 k.p.c. i ich stosunkowe rozdzielanie (sprzeczność interesów, odpowiedzialność za wynik sprawy).

Wniósł również o zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestnika kosztów postępowania apelacyjnego w tym kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie apelacyjne według norm przepisanych.

Apelację od powyższego wniósł również wnioskodawca.

Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił:

- naruszenie przepisu postępowania tj. art. 321 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie, a w konsekwencji ustanowienie służebności przesyłu na czas nieokreślony, podczas gdy wnioskodawca wniósł o ustanowienie służebności przesyłu na czas określony 10 lat, co miało istotny wpływ na wynik sprawy;

- naruszenie przepisu postępowania tj. art. 520 § 2 i 3 k.p.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie, a w konsekwencji rozdzielenie kosztów postępowania w proporcji 20% do 80%, podczas gdy kosztami niniejszego postępowania winien zostać w całości obciążony uczestnik, co miało istotny wpływ na wynik sprawy.

Wobec powyższego wniósł o:

- zmianę punktu 1 zaskarżonego postanowienia w ten sposób, aby służebność przesyłu, opisana w tym punkcie, została ustanowiona na czas określony 10 lat, a nie na czas nieokreślony;

- zmianę punktu 3 zaskarżonego postanowienia poprzez obciążenie kosztami postępowania w I instancji w całości uczestnika;

ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Ponadto wniósł o zasądzenie od uczestnika na rzecz wnioskodawcy zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację wnioskodawca wniósł o jej oddalenie w całości i zasądzenie od uczestnika postępowania na jego rzecz kosztów postępowania w II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację uczestnik wniósł o jej oddalenie w całości i zasądzenie od uczestnika postępowania na jego rzecz kosztów postępowania w II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacje okazały się zasadne i skutkowały uchyleniem postanowienia do ponownego rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 13§2 k.p.c. Sąd drugiej instancji może uchylić zaskarżony wyrok (postanowienie) i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania tylko w razie nierozpoznania przez Sąd pierwszej instancji istoty sprawy albo gdy wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości. Nierozpoznanie istoty sprawy w rozumieniu wskazanego przepisu kodeksu postępowania cywilnego, według zapatrywań prezentowanych w piśmiennictwie, polega na pominięciu przez Sąd pierwszej instancji podstawy roszczenia, tj. przesłanek stanowiących o jego istnieniu. Zachodzi ono wówczas, gdy sąd nie zbadał podstawy materialnej pozwu (wniosku), jak też skierowanych do niego zarzutów merytorycznych i w swoim rozstrzygnięciu nie odniósł się do tego, co jest przedmiotem sprawy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 września 2002 r. IV CKN 1298/2000).

Przesądzającym w niniejszej sprawie było to, iż Sąd Rejonowy nie rozpoznał sprawy w zakresie w jakim nadawałaby się ona do kontroli instancyjnej mając na uwadze zarzut zasiedzenia podniesiony przez uczestnika.

Wnioskodawca domagał się ustanowienia służebności przesyłu na rzecz uczestnika postępowania na nieruchomości dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...), której treść została precyzyjnie określona we wniosku. Uczestnik postępowania podniósł zarzut zasiedzenia służebności odpowiadającej treści prawa służebności przesyłu na rzecz poprzednika prawnego uczestnika. Sąd Rejonowy zarzut ten rozpoznał bez wnikliwej analizy oraz naruszając przepisy prawa procesowego oddalił go. Przede wszystkim Sąd pierwszej instancji przedwcześnie przyjął, że zachodzą przeszkody do stwierdzenia zasiedzenia służebności przesyłu/prawa służebności przesyłu na rzecz poprzednika prawnego uczestnika.

Podkreślić trzeba, że przesłanki zasiedzenia służebności gruntowej (które na zasadzie odesłania z art. 305⁴ k.c. stosuje się odpowiednio do służebności przesyłu) określone zostały w treści art. 292 k.c. Służebność gruntowa może być nabyta przez zasiedzenie tylko w wypadku, gdy polega na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia przez okres wymagany do stwierdzenia zasiedzenia, określony w przepisach obowiązujących w dacie posadowienia urządzeń przesyłowych. Powyższe oznacza, iż celem prawidłowego rozpoznania zarzutu zasiedzenia, konieczne jest precyzyjne

ustalenie daty usytuowania urządzeń przesyłowych (słupów oraz linii) na nieruchomości wnioskodawcy. Zaznaczyć przy tym należy, że w sytuacji modernizacji linii oraz urządzeń przesyłowych, może dojść do rozpoczęcia na nowo ewentualnego biegu terminu zasiedzenia. Nabyć przez zasiedzenie można tylko służebność o konkretnej treści, a nie nieskonkretyzowane uprawnienie do przeprowadzenia w dowolny sposób linii energetycznej (tak: Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 maja 2004 r., III CK 496/02, LEX nr 152776).

Tymczasem Sąd Rejonowy w rozpoznawanej sprawie nie zbadał wnikliwie podnoszonego przez uczestnika zarzutu zasiedzenia, w szczególności w zakresie określenia daty rozpoczęcia biegu terminu zasiedzenia, co determinuje dalsze rozważania w tym zakresie. Sąd Rejonowy przyjął, iż bezspornym jest, że na działce nr (...) należącej obecnie do wnioskodawcy znajdują się urządzenia przesyłowe, które należą do uczestnika. Sąd Rejonowy całkowicie zdyskredytował przedstawione przez uczestnika dokumenty na okoliczność ustalenia czasu posadowienia linii energetycznych i innych urządzeń energetycznych, tłumacząc, że nie mogą stanowić wiarygodnej podstawy do określenia daty rozpoczęcia biegu terminu do zasiedzenia. Sąd I instancji uznał, iż uczestnik nie przedłożył innych dowodów, które mógłby uznać za wiarygodny dowód w sprawie określający początek biegu terminu do zasiedzenia. Nie sposób się zgodzić z tą argumentacją.

Zaznaczyć należy, że brak przeprowadzenia przez Sąd I instancji postępowania dowodowego w kierunku ustalenia daty posadowienia urządzeń na nieruchomości wnioskodawcy zgodnie z wnioskami uczestnika postępowania jest nie do zaakceptowania również w świetle zeznań samego wnioskodawcy. Zeznania te Sąd Rejonowy uznał za w pełni wiarygodne, natomiast pominął, że w zeznaniach tych wnioskodawca przyznał, że nieruchomość objęta wnioskiem była wcześniej własnością jego cioci, której stał się właścicielem na podstawie umowy przekazania gospodarstwa rolnego z dnia 6 lutego 1989 roku i już wtedy na nieruchomości stały słupy. Biorąc pod uwagę okoliczność, że od momentu nabycia na własność nieruchomości do złożenia zeznań przez wnioskodawcę minęło 27 lat, to na podstawie już samych jego twierdzeń można było przyjąć, że urządzenia zostały usytuowane na nieruchomości wnioskodawcy co najmniej 27 lat temu, czyli od 1989 r. Przy czym wnioskodawca od urodzenia zamieszkiwał wraz z rodzicami na nieruchomości obok tej nieruchomości, tym samym z pewnością miał wiedzę, chociażby orientacyjną, kiedy powstały urządzenia przesyłowe. Sąd I instancji jednakże całkowicie okoliczności te pominął i nie wyjaśnił ich przesłuchując wnioskodawcę.

Sąd pierwszej instancji przy rozpoznawaniu zarzutu zasiedzenia naruszył przepisy prawa procesowego w szczególności art. 129§2, 3 oraz 4 k.p.c. w zw. z art. 244 k.p.c., które mogły mieć wpływ na wynik sprawy.

Podkreślić należy, iż uczestnik do odpowiedzi na wniosek dołączył dokumenty: decyzje i mapki na kartach 83 do 90 poświadczone za zgodność przed radcą prawnego. Art. 129§2 k.p.c. stanowi, iż zamiast oryginału dokumentu strona może złożyć odpis dokumentu, jeżeli jego zgodność z oryginałem została poświadczona przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego radcą prawnym. Zgodnie z art. 129§3 k.p.c. zawarte w odpisie dokumentu poświadczenie zgodności z oryginałem przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub radcą Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej ma charakter dokumentu urzędowego. Okoliczność tę Sąd pierwszej instancji całkowicie pominął. Wnioskodawca w piśmie z dnia 11 grudnia 2015 roku zwrócił się o zobowiązanie uczestnika do przedłożenia Sądowi oryginałów dokumentów, na które powołuje się pełnomocnik uczestnika w piśmie z dnia 16 listopada 2015 roku. W myśl art. 129§4 k.p.c. jeżeli jest to uzasadnione okolicznościami sprawy, sąd na wniosek strony albo z urzędu, zażąda od strony składającej odpis dokumentu, o którym mowa w §2, przedłożenia oryginału tego dokumentu. Sąd zaniechał zbadania czy zachodzą okoliczności uzasadniające żądanie przedłożenia oryginałów dokumentów, a dopiero wówczas po stwierdzeniu, iż zachodzą takie wątpliwości obowiązany był zażądać od uczestnika przedłożenia oryginałów dokumentów. Na podstawie uzasadnienia Sądu pierwszej instancji wnioskować należy, iż dokumenty te budziły zastrzeżenia Sądu, albowiem wskazał, iż z uwagi na słabą jakość dokumentów nie jest możliwym odczytanie przez jakie nieruchomości przebiegają linie elektroenergetyczne, czy i gdzie na trasie znajduje się działka wnioskodawcy. Brak zwrócenia się do uczestnika z żądaniem przedłożenia oryginałów dokumentów stanowi naruszenie §4 art. 129 k.p.c., które mogło mieć

wpływ na wyniki sprawy. Uczestnik nie będąc zobowiązanym przez Sąd do przedłożenia oryginałów miał prawo być przekonany, że załączone dokumenty mające charakter dokumentów urzędowych stanowią dowody w sprawie.

Sąd pierwszej instancji błędnie nadto przyjął, iż dokumentacja dotycząca wykazania przejścia uprawnień i przekształceń własnościowych uczestnika nie została potwierdzona za zgodność z oryginałem oraz, iż została przedłożona jedynie w kopiach. Zauważyć należy, iż uczestnik dołączył do akt: akt notarialny umowę zbycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa z dnia 30 czerwca 2007 roku, protokół nadzwyczajnego walnego zgromadzenia z dnia 17 grudnia 2002 roku, protokół nadzwyczajnego walnego zgromadzenia z dnia 23 września 2004 roku, akt przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego w spółkę akcyjną z dnia 12 lipca 1993 roku, zarządzenie Ministra Przemysłu z dnia 16 stycznia 1989 roku na kartach 96 do 100 oraz na karcie 104 akt, które do dokumenty wbrew twierdzeniom Sądu zostały poświadczone za zgodność przez pełnomocnika uczestnika radcę prawnego. Następnie do pisma z dnia 7 stycznia 2015 roku uczestnik dołączył poświadczone za zgodność postanowienie Sądu Rejonowego w Poznaniu z dnia 24 czerwca 1982 roku, zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 9 lipca 1993 roku, zarządzenie nr 57 Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1988 roku, zarządzenie nr 29/ORG/89 Ministra Przemysłu z dnia 16 stycznia 1989 roku na kartach 144 do 149 akt. Sąd niezasadnie uznając, iż dokumenty te nie zostały potwierdzone pominął dowód z tych dokumentów, co również mogło mieć wpływ na wynik sprawy. Ubocznie należy zaznaczyć, iż uczestnik mógł jedynie powołać się na zarządzenia Prezesa Rady Ministrów czy Ministra Przemysłu, nie przedkładając tych dokumentów, albowiem stanowią one źródła prawa.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy uznał, iż uchybienia procesowe Sądu pierwszej instancji skutkowały nierozpoznaniami merytorycznym zarzutu zasiedzenia. Uznanie przez Sąd Rejonowy, iż brak było przesłanek do zasiedzenia nastąpiło przy pominięciu szeregu dowodów na skutek wskazanych uchybień. Sąd pierwszej instancji przy ponownym rozpoznaniu sprawy rozważył, czy okoliczności sprawy uzasadniają przedłożenie oryginałów dokumentów, jeżeli tak to zażąda tych dokumentów od uczestnika. Ponadto przeprowadził dowód z uzupełniającego przesłuchania wnioskodawcy na okoliczność okresu posadowienia słupów i sieci na przedmiotowej nieruchomości.

W przypadku jeżeli zarzut zasiedzenia okazałby się niezasadny to wówczas Sąd Rejonowy rozważył zakres wniosku wnioskodawcy tj. żądanie ustanowienia służebności przesyłu na 10 lat oraz czy jest związany zgłoszonym wnioskiem, mając przy tym na uwadze, iż opinia biegłego co do wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu nie uwzględniała ograniczenia czasowego.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. uchylił zaskarżone postanowienie i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w Gostyniu do ponownego rozpoznania, pozostawiając na podstawie art. 108 § 2 k.p.c. temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

/-/ Maciej Rozpędowski /-/ Anna Paszyńska-Michałowska /-/ Brygida Łagodzińska